

O nouă revistă la Teatrul Evreiesc de Stat : „Pe placul tuturor“

de artificii, înnobilită și însuflețită de talent, de inteligență, de mișcările gândului, de scăpărea ochilor. Fericită că a putut în final, în acea somptuoasă apariție a Arkadinei, să ne dezvăluie cum poate căpăta și mai multă velloare, talentul și feminitatea, cu artificii și podoabe. În conturarea Arkadinei, am putut sesiza, pentru moment, cum se aprinde scînteia pe scenă, chiar în fața spectatorilor, am putut urmări capacitatea spectaculoasă de transpunere, avidă de șoc, a acestei actrițe, secretul învierii, elaborării expresivelor sale personaje, de mare sonoritate, cu reflexe metalice. Și dacă regretăm cu adevărat ceva, regretăm că nu i se oferă Olgăi Tudorache posibilitatea de a juca cu adevărat pe Arkadina sau alte asemenea roluri. Sufllet pasionat și neastîmpărat, Olga iubește performanțele. Neobosită preteasă a Thaliei ea nu poate să tacă multă vreme, pentru că suflletul ei este mereu plin de strigăte și daruri, gata mereu să se reverse. Ceea ce pentru oricare altă actriță este obiectul unei căutări anevoioase, ei i se oferă în chip firesc. După *Baltagul*, după *Tango*, după *Fata care a făcut o minune*, la Ateneu am întâlnit mai lesne ca oriunde, obiectul căutărilor ei, întreaga izbucnire a unei vitalități artistice, care nu s-a simțit niciodată mai trează ca acum, în plină maturitate.

T. Zamfir

Teatrul Evreiesc de Stat PE PLACUL TUTUROR de Harry Eliad și Iulian Schwartz

E în însăși tradiția teatrului evreiesc spectacolul muzical. Bătrînul ceasornicar Goldfaden scria piese cu muzică, ca și marele său contemporan și concetățean Alecsandri, iar această aplicație a stat la baza multor succese pe afișele „Pomului verde“ (la Iași) sau a grădinii „Jignița“ (la București). Punctul de fierbere al genului a fost înscris de regia unui Sternberg, sau de spectacolele trupei din Vilna. După *Mazel'tov* ne întâlnim deci firesc cu o nouă revistă. Ar fi o copilărie să mai invocăm argumente elaborate în slujba „actorului total“, pentru a justifica prezența unui spectacol muzical. Imperativul „major artistic, este și rămîne cel legat de „casă“, de rețetă, de succesul la public, care-și dorește, iertat să-i fie, o sîestă activă. Este și ceea ce-și propune *Pe placul tuturor* de Harry Eliad și Iulian Schwartz. O revistă agreabilă, cu ținută lite-

rară, cimentată cu argumentele genului, îmbrăcată (și totodată dezbrăcată) atît cît trebuie. Există o mică undă de poezie, un umor discret (uneori prea discret) — cîteva cuplete ingenioase („Culegătoarele de impresii”), încercări de a se adopta „versuri culte” la revistă (*Artiștii de Șt. O. Iosif*) etc. etc., toate alcătuiind un cocteil bine gîndit. Harry Eliad care a vădit „mînă bună” în coordonatele genului, a condus ingenios și acest spectacol, desfășurînd multiple și diverse procedee estradistice, unele originale, altele clasice, dar de bun și sigur efect la public. Există și inspirate melodii (H. Schwartzman, Eugen Koffler, Robert Flavian — unele șlagăre în perspectivă ca „Mendele” de Aurel Giroveanu). Folosind fastul de carton și paiele al revistei, feeria cu scînteii și umbre (din păcate fantezia a capotat în scena „Coniacul se dezlănțuie”), Puiu Ganea a construit un decor (și inspirate costume) în al cărui cadru Sandu Feyer a făcut „salon de dans” invățînd un grup de tineri să danseze (unii au reușit) și ceea ce e mai important a înscenat cu destulă fantezie unele momente coregrafice. Două „veterane” ale dansului comic (Rudi Friedman și Sofia Simionescu) știu să obțină aplauze cu variantele aceluiași dans.

În sfîrșit, dar nu în cele din urmă, se cuvine menționat aportul unor buni actori comici: Samuel Fischler (atît în compoziție discretă, cît și în cupletul gras), Mano Rippel (cu aplomb, discret în abordarea replicii comice), Nușa Grupp Stoian (cu o vervă îndrăcită și cu strașnic temperament scenic), alături de Sonia Gurman, Leonie Waldman-Eliad (multiplu înzestrată, cîntăreață și discretă interpretă lirică), Carol Marcovici, Mihaela Kreutzer și tînărul recrut în ale teatrului, Albert Kitzl, al cărui debut este — nu doar pentru că așa se spune — promițător.

A. P.

Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași CONVERTIREA CĂPITA- NULUI BRASSBOUND

de G. B. Shaw

Formidabilul succes de public al lui Shaw pe scenele noastre (*Femeia cu bani* — 500 reprezentații, sau felul cum „a prins” *Prima piesă a lui Fanny*) nu e e întotdeauna în raport direct proporțional cu valoarea intrinsecă a operelor selecționate. *Căruța cu mere*, *Înapoi la Matusalem* sau *Cei șase din Calais* nu s-au jucat încă, în schimb opere considerate de specialiști la periferia galaxiei lui

Virgil Costin și Carmen Barbu

G. B. Shaw, strălucesc neașteptat pe firmamentul nostru teatral. Probabil că un succes asemănător va cunoaște și spectacolul *Paquito cel negru*, cum în mod atractiv și publicitar e intitulată pe scena Naționalului ieșean *Convertirea căpitanului Brassbound* — una din mai puțin cunoscutele piese pentru puritani. Nu e un mare text de Shaw, încărcătura lui ideatică e mai ușoară, cea ideologică și mai puțină (dacă în 1909 G. K. Chesterton se îndoaia de valabilitatea punctului de vedere filozofic expus de aristocratica Lady Cicely, cu privire la oportunitatea răzbunării justițiare a Căpitanului Brassbound), dar e neîndoios un text de maximă teatralitate. Deși e scrisă în ajunul secolului nostru (1899), piesa pare o parodie a filmelor de aventuri din seria Șeicului Alb; aduce în scenă cu o frenezie a exoticiului un țărm din Maroc, urmăririi în munții Atlas, bande de beduini, o răpire diplomatică, un sultan, un șeic, un caduș și pe deasupra echipajul unui crucișător american care patrulează în Mediterana (...încă de pe atunci)... După cum vedem piesa se pretează agendei politice internaționale din 1970; dar în spectacolul grav, de o obositoare corectitudine construit de regizoarea Marietta Sadova, nu transpar desigur, aluziile „la zi”, ceea ce nu poate constitui motiv de imputare, dar din păcate nu se coagulează în scenă nici hazul fluid al situațiilor, nici tenta ironică, causticitatea autorului care nu se dezminte nici aici, și atacă malițios cîteva instituții respectabile; în cazul de față, justiția britanică, misionarismul etc. De-concertează și finalul sentimental, melodramatic, știut fiind cîtă oroare avea Shaw de sentimentalism, dar dacă așa au simțit protagoniștii... Dezamăgește și decorul foarte tradițional, semnat de Mihai Tofan, cu o mare albastră alcătuită din valuri de celofan unduitoare...

O distribuție omogenă traduce cu maximă corectitudine munca pedagogică a regiei, asigură acuratețea montării, dar nu explică lipsa ei de strălucire și de ritm. Teofil Vîlcu, acest actor de cursă lungă al Naționalului ieșean, compune în linii de forță un Brassbound întunecat, un paria răzvrătit, pătruns de nobile aventuri romantice ce se consumă în mod ridicol — așa cum a dorit autorul; Ion Lascăr aduce cu eleganță gravitatea sobră a misiona-